

SYBA Sem III Regular

29/10/18

Time - 3hrs

Marks- 100

N.B. - 1. All questions are compulsory.

2. All questions carry equal marks.

3. Figures to the right indicate full marks.

Q1) Answer any two from the following

- A) What political developments took place in India before Mahatma Gandhi entered political scene. 10
- B) How do conflicts arise and how they can be resolved according to Mahatma Gandhi? 10
- C) 'Gandhi's concept of self-rule or Swaraj is very comprehensive' Discuss. 10

Q2) Answer any two from the following

- A) Discuss the influence of oriental thinkers on Mahatma Gandhi. 10
- B) Explain the influence of Thoreau and Ruskin on Mahatma Gandhi. 10
- C) In what way Hinduism and Christianity influenced Mahatma Gandhi. 10

Q3) Answer any two from the following

- A) Elaborate in detail Gandhian concept of 'Sadhya Sadhan Shuchita'. 10
- B) How truth is God for Mahatma Gandhi. 10
- C) Explain the concept of non-violence. What is its relevance at present times? 10

Q4) Answer any two from the following

- A) What are Gandhiji's ideas about religious harmony? 10
- B) Discuss Gandhian methods for eradication of untouchability. 10
- C) Answer how women empowerment can be achieved with reference to Gandhiji's writings. 10

Q5) Answer any two from the following

- A) According to Gandhiji what are the ingredients of just society? 10
- B) Discuss the influence of Jainism and Islam on Gandhian philosophy? 10
- C) Explain various types of Satyagraha. 10

गुण - १००

वेळ - ३ तास

सूचना - १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

३) उजवीकडील अंक उपप्रश्नांना असणारे गुण दर्शवितात.

प्रश्न क्र.१ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

- अ) महात्मा गांधींनी राजकीय पटलावर प्रवेश करण्यापूर्वी भारतात कोणत्या राजकीय घडामोडी झाल्या ? १०
- ब) महात्मा गांधींच्या म्हणण्यानुसार संघर्ष कसे निर्माण होतात व संघर्ष निवारण कसे करता येईल ? १०
- क) 'गांधीजींची स्वराज्याची संकल्पना अतिशय व्यापक आहे' चर्चा करा. १०

प्रश्न क्र.२ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

- अ) पौर्वात्य विचारवंतांच्या महात्मा गांधींवरील प्रभावाची चर्चा करा. १०
- ब) थोरो आणि रस्किन यांचा महात्मा गांधींवरील प्रभाव स्पष्ट करा. १०
- क) हिंदू व ख्रिस्ती धर्माने महात्मा गांधींवर कशा प्रकारे प्रभाव टाकला? १०

प्रश्न ३ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

- अ) गांधीजींची 'साध्य साधन शुचितेची' संकल्पना सविस्तरपणे स्पष्ट करा. १०
- ब) गांधीजींसाठी सत्य हेच ईश्वर कसे आहे? १०
- क) अहिंसेची संकल्पना स्पष्ट करा. आधुनिक काळात त्याचे औचित्य काय आहे? १०

प्रश्न क्र.४) कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

- अ) धार्मिक ऐक्याविषयी गांधीजींच्या कल्पना काय आहेत? १०
- ब) अस्पृश्यता निवारणासाठी गांधीवादी पद्धतीची चर्चा करा. १०
- क) गांधीजींच्या लिखाणाच्या संदर्भात स्त्री सक्षमीकरण कसे साध्य करता येईल ते लिहा. १०

प्रश्न क्र.५) कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा

- अ) गांधीजींच्या मते न्याय्य समाजाचे घटक काय आहेत? १०
- ब) जैन व इस्लाम धर्मांच्या गांधीजींवरील प्रभावाची चर्चा करा. १०
- क) सत्याग्रहाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. १०